

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL.ÚS 13/98

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí pléna 17. februára 1999 prerokoval na ďalšie konanie prijatý návrh skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (podľa listiny navrhovateľov), zastúpenej Ing. JUDr. Ivanom Šimkom, poslancom Národnej rady Slovenskej republiky o súlade zákona č. 79/1998 Z.z., ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z.z. o prokuratúre, ako celku s čl. 87 ods. 2 a 5 v spojitosti s čl. 105 ods. 1 a s čl. 102 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Konanie o súlade zákona č. 79/1998 Z.z., ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z.z. o prokuratúre, ako celku s čl. 87 ods. 2 a 5 v spojitosti s čl. 105 ods. 1 a s čl. 102 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky sa **z a s t a v u j e.**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) doručila 9. apríla 1998 skupina 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (podľa listiny navrhovateľov), zastúpená Ing. JUDr. Ivanom Šimkom, poslancom Národnej

rady Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľ“), návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Navrhovateľ sa v ňom domáhal, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že: „Zákon č. 79/1998 Z.z., ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z.z. o prokuratúre, ako celok nie je v súlade s článkom 87 ods. 2 a ods. 5 v spojitosti s článkom 105 ods. 1 a článkom 102 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky“.

Dôvodom nesúlady označeného zákona s citovanými článkami ústavy bola podľa názoru navrhovateľa skutočnosť, že „pod zákonom“ č. 79/1998 Z.z., ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z.z. (ďalej len zákon č. 79/1998 Z.z.“) „sa nenachádza podpis prezidenta Slovenskej republiky, pretože v čase jeho schválenia, t.j. 24. marca 1998 už uplynulo funkčné obdobie predchádzajúceho prezidenta Slovenskej republiky a nový prezident ešte nebol zvolený“ a keďže „toto oprávnenie na vládu SR ani na jej predsedu neprechádza“, zákon č. 79/1998 Z.z. „nesplňa ústavné podmienky podľa čl. 87 ods. 5 pre nadobudnutie platnosti“.

Ústavný súd 28. apríla 1998 na neverejnom zasadnutí návrh predbežne prerokoval bez prítomnosti navrhovateľa a po zistení, že konaniu nebránila prekážka prípustnosti konania pred ústavným súdom (§ 24 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z.z.; ďalej len „zákon č. 38/1993 Z.z.“) a návrh splňal všeobecné i osobitné náležitosti upravené v ustanovení § 20 ods. 1 a § 37 ods. 2 citovaného zákona, t.j. neboli dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z., prijal ho na ďalšie konanie (§ 25 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z.z.).

Národná rada Slovenskej republiky v prílohe listu jej predsedu Ivana Gašparoviča z 27. mája 1998 č. 847/1998 zaslala k predmetnému návrhu stanovisko, v ktorom konštatovala, že: „Úprava podpisovania zákonov prezidentom republiky poskytuje prezidentovi republiky jednak oprávnenie použiť suspenzívne veto, ak má

pochybnosti najmä o správnom a ústavnosti zákona. Ak toto právo prezident republiky nevyužije alebo aj využije a národná rada takýto zákon schváli bez ohľadu na jeho pripomienky, zostáva prezidentovi republiky z jeho podpisového práva iba povinnosť takýto zákon podpísať. Vzhľadom na to, že suspenzívne veto podľa Čl. 102 písm. n/ ústavy prechádza na vládu Slovenskej republiky (Čl. 105 ods. 1 ústavy) nie je tento podpis nevyhnutný pre zavŕšenie zákonodarného procesu. V tejto súvislosti treba poznamenať, že aj povinnosť predsedu Národnej rady Slovenskej republiky podpísať zákon je ústavnou povinnosťou (aj v prípade, ak za takýto zákon nehlasoval). Predseda parlamentu svojim podpisom overuje najmä skutočnosť, že zákon bol v predloženej podobe parlamentom schválený. Predseda vlády svojim podpisom, okrem práva suspenzívneho veta, preberá zodpovednosť za riadny výkon príslušného zákona“ (koniec stanoviska).

Na základe listu predsedu ústavného súdu z 11. decembra 1998 zaujal predseda Národnej rady Slovenskej republiky (konštituovanej po voľbách 25. a 26. septembra 1998) Jozef Migaš opätovne stanovisko k návrhu poslancov vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. PL.ÚS 13/98, v ktorom uviedol:

„- k stanovisku Národnej rady Slovenskej republiky z 27.5.1998 č. 847/1998 dopĺňam, že predmet sporu je v súčasnosti po prijatí ústavného zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení ústavného zákona č. 244/1998 Z.z. irelevantný

- z tohto dôvodu netrvám na ústnom pojednávaní a neurčujem ani zástupcu Národnej rady Slovenskej republiky pre toto konanie“.

Predseda ústavného súdu listom z 9. februára 1999 informoval zástupcu navrhovateľa Ing. JUDr. Ivana Šimka o stanovisku predsedu novozvolenej Národnej rady k prerokovávanej veci a vyzval ho: „oznámte mi, či v uvedenom konaní v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z.z. trváte na ústnom pojednávaní vo veci. Vaše stanovisko očakávame v termíne do 20. februára 1999“.

Po predložení správy sudkyne spravodajkyne s návrhom na ďalší postup v konaní o predmetnom návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. PL.ÚS 13/98, ktorá bola sudcom ústavného súdu doručená 8. februára 1999, zvolal predseda ústavného súdu zasadnutie pléna ústavného súdu na 17. februára 1999 o 10.00 hod.. Po prerokovaní správy ústavný súd schválil návrh uznesenia a ďalšie konanie, t.j. konanie vo veci samej o návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky vedenej na tomto súde pod sp. zn. PL.ÚS 13/98, zastavil. Uznesenie o zastavení konania bolo prijaté 17. februára 1999 o 11.30 hod.

Na základe výzvy predsedu ústavného súdu listom z 9. februára 1999 zástupca navrhovateľa, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Ing. JUDr. Ivan Šimko, telefaxom zo 17. februára 1999 doručeným ústavnému súde o 16.46 hod. oznámil, že „prijatím ústavného zákona č. 9/1999 Z.z. sa predmet sporu vyriešil“ a „z tohto dôvodu ako zástupca skupiny poslancov, navrhovateľov, návrh **st'ahujem**“. Vyjadril sa aj k otázke, či trvá na ústnom pojednávaní, pre prípad, že by ústavný súd so „stiahnutím“ návrhu nesúhlasil; na ústnom pojednávaní vo veci netrval. Poštou bolo podanie ústavnému súde doručené 23. februára 1999.

Pretože k doručeniu späťvzatia návrhu došlo po rozhodnutí ústavného súdu o zastavení konania, ústavný súd k nemu neprihliadol.

II.

Konanie pred ústavným súdom začne dňom doručenia návrhu ústavnému súde alebo prijatím podnetu na predbežnom prerokovaní (§ 18 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z.z.). Každý návrh, teda aj návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, ústavný súd predbežne prerokuje bez prítomnosti navrhovateľa a po zistení, že konaniu nebráni prekážka veci súdom rozhodnutej alebo na súde už začatej a návrh spĺňa aj podmienky konania upravené v § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z., návrh neodmietne, t.j. prijme ho na ďalšie konanie.

Ak je návrh prijatý na ďalšie konanie (ako tomu bolo aj v tomto prípade), nevyhnutným predpokladom aj ďalšieho konania o návrhu je spĺňanie podmienok konania po celú dobu až do vydania rozhodnutia vo veci samej. Ústavný súd na spĺňanie podmienok konania prihliada kedykoľvek, a ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví (§ 31a ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z. v spojitosti s § 103 a § 104 ods. 1 prvou vetou Občianskeho súdneho poriadku).

Jedným z nevyhnutných predpokladov začatia konania v konkrétnej veci vôbec, konania začatého a ďalšieho (prebiehajúceho) konania je existencia a trvanie predmetu konania vo veci, t.j. o spornej veci, o ktorej má súd (a to aj ústavný) rozhodnúť. Ak predmet konania (sporu) neexistuje vôbec alebo počas konania zanikol, nemožno o veci konať a súd konanie zastaví, pretože ide o takú prekážku v konaní o konkrétnej veci, ktorú nemožno ani dodatočne odstrániť.

Predmetom konania (sporu) vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. PL.ÚS 13/98 bol navrhovateľom označený nesúlad zákona č. 79/1998 Z.z. s čl. 87 ods. 2 a 5 v spojitosti s pôvodným znením článkov 105 ods. 1 a 102 písm. e) ústavy.

Národná rada Slovenskej republiky prijala 14. januára 1999 ústavný zákon č. 9/1999 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení ústavného zákona č. 244/1998 Z.z. Tento ústavný zákon, ktorý nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia, t.j. 27. januára 1999, upravil aj prechod oprávnenia prezidenta podpisovať zákony vyplývajúceho z čl. 102 písm. e) ústavy v čase, „ak nie je prezident zvolený, alebo ak sa úrad prezidenta uvoľní a ešte nie je zvolený nový prezident, alebo ak bol zvolený nový prezident, ale ešte nezložil sľub, alebo ak prezident nemôže svoju funkciu vykonávať pre závažné dôvody“ (čl. 105 ods. 1 časť vety pred piatou čiarkou ústavy). Podľa Čl. I bodu 17. ústavného zákona č. 9/1999 Z.z., t.j. podľa čl. 105 ods. 1 štvrtej vety ústavy „oprávnenia prezidenta podľa čl. 102 ods. 1 písm. e), f) a g) prechádzajú **v tom čase** na predsedu Národnej rady Slovenskej republiky“.

V čase, keď bol návrh doručený ústavnému súdu i po jeho prijatí na ďalšie konanie, ústava neobsahovala výslovné ustanovenie o prechode oprávnenia prezidenta Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“) podpisovať zákony na iný orgán štátnej moci. Národná rada Slovenskej republiky prijala dva ústavné zákony, ktoré novým spôsobom upravujú obsadzovanie úradu prezidenta a výkon jeho funkcie, okrem iného aj prechod oprávnenia prezidenta podpisovať zákony v čase neobsadenia úradu, uvoľnenia úradu alebo nevykonávania funkcie prezidentom.

Národná rada Slovenskej republiky svojou originálnou zákonodarnou právomocou odstránila právny stav, ktorý bol predmetom konania pred ústavným súdom vo veci sp. zn. PL.ÚS 13/98. To spôsobilo nielen zánik podmienky umožňujúcej pokračovať v konaní o súlade právnych predpisov, ale aj zánik účelu konania, ktorým je vždy rozhodnutie vo veci samej, keďže vec, o ktorej sa konalo, vlastne zanikla. Inými slovami, predmet konania (sporu) zanikol prijatím nového znenia v návrhu označených ústavných článkov, s ktorými mal byť zákon č. 79/1998 Z.z. v rozpore. Ak počas konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 písm. a) ústavy boli zmenené alebo doplnené tie články ústavy, s ktorými mal byť namietaný zákon (jeho jednotlivé ustanovenia) v rozpore, nie je už možné tento rozpor posúdiť, pretože rozpor ako taký (sám o sebe) zanikol ako predmet sporu o súlade právnych predpisov v konkrétnom konaní. Z tohto dôvodu je potrebné (nevyhnutné), aby ústavný súd konanie zastavil. Nesúlady namietaného zákona s označenými článkami ústavy v konaní podľa čl. 125 písm. a) ústavy nemožno už riešiť rozhodnutím ústavného súdu, ktoré má vždy účinky len ex nunc.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 1999

JUDr. Milan Čič
predseda pléna
Ústavného súdu Slovenskej republiky